

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Minister van Asiel en Migratie
De heer G. van den Brink
Postbus 20301
2500 EA Den Haag

Kazernestraat 52
2514 CV Den Haag
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070 312 92 45

e-mail postbus@eerstekamer.nl

datum 23 juni 2026

betreft Nadere vragen inzake het voorstel voor een Terugkeerverordening

ons kenmerk 181523

Geachte heer Van den Brink,

De vaste commissie voor Immigratie en Asiel/ JBZ-Raad (I&A/ JBZ) heeft met belangstelling kennisgenomen van uw brief van 18 mei 2026¹ waarbij u de Kamer een afschrift doet toekomen van uw brief aan de Tweede Kamer van 11 mei 2026 over de stand van zaken van de onderhandelingen over het voorstel voor een Terugkeerverordening. Daarnaast heeft de commissie kennisgenomen van uw brief van 22 mei 2026² waarin eerder gestelde vragen worden beantwoord over het voorstel voor een Terugkeerverordening.³ Ten slotte heeft de commissie kennisgenomen van uw brief van 3 juni 2026⁴ over het onderhandelingsakkoord rondom het genoemde voorstel. De leden van de fracties van **GroenLinks-PvdA** en **JA21** wensen u hierover enkele (nadere) vragen te stellen. De leden van de fractie van de **SP** sluiten zich bij de door de leden van de fractie van GroenLinks-PvdA gestelde vragen aan. Het lid van de **fractie-Walenkamp** sluit zich bij de door de leden van de fractie van JA21 gestelde vragen aan.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van GroenLinks-PvdA

De leden van de fractie van **GroenLinks-PvdA** bedanken de regering voor de eerdere beantwoording, maar constateren dat op verschillende punten nog steeds geen inhoudelijke of concrete beantwoording is gegeven. Deze leden leggen de regering daarom de volgende nadere vragen voor die per onderwerp zijn geclusterd voor het overzicht.

Effectiviteit van de Terugkeerverordening

---

¹ Kamerstukken I 2025/26, 36 761, K.

² Kamerstukken I 2025/26, 36 761, L.

³ COM(2025)101. Zie ook [E250006 - Voorstel voor een Terugkeerverordening - Europese Berichtgeving Eerste Kamer](#).

⁴ Kamerstukken I 2025/26, 36 761, M.

datum 23 juni 2026

ons kenmerk 181523

blad 2

Genoemde leden lezen dat de regering verwacht dat de terugkeerprocedure eenvoudiger en efficiënter kan worden ingericht en dat dit zou kunnen bijdragen aan hogere terugkeercijfers.⁵ Deze leden constateren echter dat nog steeds geen concrete onderbouwing wordt gegeven voor de verwachting dat de Terugkeerverordening daadwerkelijk tot een hogere terugkeer leidt. Daarom stellen zij de volgende vragen:

1. Kan de regering alsnog aangeven op welke empirische onderzoeken, evaluaties of impactanalyses de verwachting is gebaseerd dat de voorgestelde maatregelen zullen leiden tot een verhoging van de terugkeercijfers?
2. Kan de regering concreet aangeven welk deel van de verwachte stijging van terugkeer volgens haar voortvloeit uit procedurele vereenvoudiging, welk deel uit verruimde detentiemogelijkheden en welk deel uit verbeterde samenwerking met derde landen?
3. De regering verwijst naar een verkenning van de migratieketen uit november 2025.⁶ Is de regering bereid deze verkenning met de Kamer te delen? Zo nee, waarom niet?
4. Welke concrete indicatoren zal Nederland hanteren om na inwerkingtreding van de Terugkeerverordening vast te stellen of deze daadwerkelijk effectief is gebleken en op welke wijze en termijn gaat de regering dit evalueren?

Capaciteit en rechtsbescherming

De leden van de fractie van GroenLinks-PvdA lezen dat geen capaciteitsinschattingen zijn gemaakt omdat deze onderdeel zullen uitmaken van een latere uitvoeringstoets.⁷

5. Acht de regering het wenselijk dat onderhandelingen over het voorstel voor een Terugkeerverordening met verstrekkende gevolgen voor uitvoeringsorganisaties worden gevoerd zonder voorafgaand inzicht in de personele, organisatorische en financiële consequenties? Hoe verhoudt zich dit tot eerdere toezeggingen van de regering aan het parlement om consequenties vooraf te toetsen?
6. Op welke wijze wordt tijdens de lopende onderhandelingen beoordeeld of voorgestelde wijzigingen uitvoerbaar zijn indien geen capaciteitsramingen beschikbaar zijn?
7. Kan de regering toelichten welke gevolgen een verlenging van de maximale initiële detentieduur van zes naar twaalf maanden heeft voor de benodigde detentiecapaciteit, ook indien de gemiddelde detentieduur momenteel lager ligt?

Vrijwillige terugkeer en detentie

De leden van de fractie van GroenLinks-PvdA waarderen het dat de regering erkent dat vrijwillige terugkeer duurzamer en kosteneffectiever is dan gedwongen terugkeer.⁸

---

⁵ Kamerstukken I 2025/26, 36 761, L, p. 10.

⁶ Kamerstukken I 2025/26, 36 761, L, p. 9.

⁷ Idem, p. 10.

⁸ Idem.

datum 23 juni 2026

ons kenmerk 181523

blad 3

8. Kan de regering aangeven welk aandeel van de beschikbare middelen voor terugkeerbeleid momenteel wordt besteed aan vrijwillige terugkeer en welk aandeel aan gedwongen terugkeer?
9. Indien vrijwillige terugkeer volgens de regering de voorkeur verdient, waarom zet Nederland in de onderhandelingen dan niet expliciet in op versterking van ondersteuning bij vrijwillige terugkeer als centrale pijler van de Terugkeerverordening?
10. Kan de regering alsnog inhoudelijk reageren op onderzoeken waaruit blijkt dat langdurige vreemdelingendetentie slechts beperkt bijdraagt aan daadwerkelijke terugkeer?
11. Op basis van welke gegevens concludeert de regering dat verruiming van detentiemogelijkheden effectief zal bijdragen aan hogere terugkeercijfers?

Wederzijdse erkenning en non-refoulement

De leden van de fractie van GroenLinks-PvdA lezen dat het interstatelijk vertrouwensbeginsel uitgangspunt blijft wanneer een andere lidstaat reeds een beoordeling van het non-refoulementbeginsel heeft verricht.⁹

12. Kan de regering uiteenzetten onder welke omstandigheden Nederland aanleiding ziet om af te wijken van het interstatelijk vertrouwensbeginsel en alsnog zelfstandig te toetsen of uitzetting verenigbaar is met het non-refoulementbeginsel?
13. Hoe verhoudt deze benadering zich tot jurisprudentie van het Hof van Justitie van de Europese Unie waarin is geoordeeld dat wederzijds vertrouwen niet absoluut is?
14. Kan de regering alsnog expliciet ingaan op de betekenis van het arrest van het Hof van Justitie inzake Hongarije¹⁰ voor de voorgestelde systematiek van wederzijdse erkenning?
15. Begrijpen deze leden goed dat een vreemdeling in Nederland mogelijk geen inhoudelijk beroep kan instellen tegen het onderliggende terugkeerbesluit van een andere lidstaat? Zo ja, hoe wordt dan effectieve rechtsbescherming gewaarborgd?

Schorsende werking en effectieve rechtsbescherming

De leden van de fractie van GroenLinks-PvdA constateren dat de regering verwijst naar de mogelijkheid van een voorlopige voorziening, maar niet ingaat op de vraag of personen kunnen worden uitgezet voordat een rechter inhoudelijk op hun beroep heeft beslist.¹¹

16. Erkent de regering dat het ontbreken van automatische schorsende werking het risico met zich brengt dat een persoon wordt uitgezet voordat een rechter zich inhoudelijk over diens zaak heeft uitgesproken?
17. Kan de regering uiteenzetten hoe dit risico zich verhoudt tot de vereisten die volgen uit artikel 13 van het EVRM en artikel 47 van het Handvest?

---

⁹ Kamerstukken I 2025/26, 36 761, L, p. 11.

¹⁰ HvJ EU 13 juni 2024, C-123/22 (Commissie/Hongarije).

¹¹ Kamerstukken I 2025/26, 36 761, L, p. 12.

datum 23 juni 2026

ons kenmerk 181523

blad 4

18. Zijn er situaties denkbaar waarin een verzoek om een voorlopige voorziening niet tijdig wordt behandeld voordat uitzetting plaatsvindt? Zo ja, hoe wordt in dergelijke gevallen effectieve rechtsbescherming gegarandeerd?
19. In welke gevallen acht de regering nationale automatische schorsende werking wel wenselijk?

Alleenstaande minderjarige vreemdelingen

De leden van de fractie van GroenLinks-PvdA constateren dat nog steeds niet expliciet is ingegaan op het TQ-arrest.¹²

20. Waarom acht de regering het wenselijk dat een terugkeerbesluit kan worden genomen voordat vaststaat dat adequate opvang in het land van terugkeer beschikbaar is?
21. Hoe verhoudt deze inzet zich tot het arrest TQ en het daarin centraal gestelde belang van het kind?
22. Heeft Nederland tijdens de onderhandelingen gepleit voor codificatie van de uitgangspunten uit het TQ-arrest? Zo nee, waarom niet?
23. Op welke wijze wordt in de voorgestelde systematiek gewaarborgd dat het belang van het kind daadwerkelijk een eerste overweging vormt bij terugkeerbesluiten ten aanzien van alleenstaande minderjarigen?

Terugkeerhubs

De leden van de fractie van GroenLinks-PvdA lezen dat de regering geen uitspraken wil doen over mogelijke partnerlanden vanwege de diplomatieke vertrouwelijkheid van het proces.¹³

24. Kan de regering aangeven welke criteria worden gehanteerd bij de selectie van mogelijke partnerlanden voor terugkeerhubs?
25. Welke mensenrechtelijke, juridische en bestuurlijke voorwaarden moeten volgens de regering minimaal aanwezig zijn voordat samenwerking met een derde land mogelijk is?
26. Is reeds een juridische analyse uitgevoerd naar de verenigbaarheid van terugkeerhubs met het EVRM, het Vluchtelingenverdrag, het EU-Handvest en het Unierecht? Zo ja, kan deze analyse met de Kamer worden gedeeld?
27. Is de regering bereid een onafhankelijk juridisch advies te vragen aan de Afdeling advisering van de Raad van State voordat eventuele politieke verplichtingen worden aangegaan? Zo nee, waarom niet?
28. Welke lessen trekt de regering uit eerdere pogingen om afspraken te maken met Oeganda en welke concrete risico's zijn daarbij geïdentificeerd?

Onderzoeksbevoegdheden

---

¹² HvJ EU 14 januari 2021, C-441/19, ECLI:EU:C:2021:9 (TQ tegen Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid).

¹³ Kamerstukken I 2025/26, 36 761, L, p. 14.

datum 23 juni 2026

ons kenmerk 181523

blad 5

De leden van de fractie van GroenLinks-PvdA lezen dat de regering verwijst naar bestaande nationale bevoegdheden en aangeeft geen wijziging van de huidige praktijk te voorzien.¹⁴

29. Kan de regering aangeven hoe vaak in de afgelopen vijf jaar gebruik is gemaakt van bevoegdheden tot doorzoeking van woningen, onderzoek aan kleding of lichaam en onderzoek van elektronische gegevensdragers in het vreemdelingtoezicht?
30. Welke onafhankelijke controlemechanismen bestaan momenteel om te toetsen of dergelijke bevoegdheden proportioneel zijn ingezet?
31. Waarom acht de regering een toetsing achteraf door de rechter voldoende, waar het gaat om ingrijpende inbreuken op de persoonlijke levenssfeer?
32. Is de regering bereid zich in Europees verband in te zetten voor aanvullende waarborgen, zoals voorafgaande toestemming van een onafhankelijke autoriteit bij de meest ingrijpende bevoegdheden? Zo nee, waarom niet?
33. Kan de regering concreet aangeven welke categorieën kwetsbare personen aanleiding kunnen vormen om af te zien van de inzet van deze bevoegdheden, ook indien dit de terugkeerprocedure bemoeilijkt?

Politiek akkoord over terugkeerhubs

De leden van de fractie van GroenLinks-PvdA hebben, mede via uw brief van 3 juni jl., kennisgenomen van het gegeven dat de Raad en het Europees Parlement een politiek akkoord hebben bereikt over de Terugkeerverordening en dat de bepalingen inzake terugkeerhubs reeds kort na inwerkingtreding van toepassing zullen worden.

34. Kan de regering bevestigen dat de bepalingen die het mogelijk maken om personen over te brengen naar terugkeerhubs buiten de Europese Unie direct of op zeer korte termijn na inwerkingtreding van de Terugkeerverordening van toepassing zullen zijn?
35. Welke nationale wet- en regelgeving moet volgens de regering nog worden aangepast voordat Nederland daadwerkelijk gebruik kan maken van terugkeerhubs?
36. Kan de regering uiteenzetten welke praktische, financiële en juridische voorbereidingen reeds zijn getroffen of momenteel worden voorbereid met het oog op de mogelijke inzet van terugkeerhubs?
37. Wanneer verwacht de regering de Kamer te informeren over de uitkomsten van de lopende verkenningen met andere lidstaten?

Gezinnen met minderjarige kinderen

De leden van de fractie van GroenLinks-PvdA lezen dat in het bereikte akkoord de eerdere uitzondering voor gezinnen met minderjarige kinderen is geschrapt.

---

¹⁴ Idem, p. 15.

datum 23 juni 2026

ons kenmerk 181523

blad 6

38. Kan de regering bevestigen dat gezinnen met minderjarige kinderen op grond van het bereikte akkoord kunnen worden overgebracht naar een terugkeerhub buiten de Europese Unie?
39. Heeft Nederland tijdens de onderhandelingen steun verleend aan het schrappen van deze uitzondering? Zo ja, waarom?
40. Hoe verhoudt deze mogelijkheid zich volgens de regering tot artikel 3 van het VN-Kinderrechtenverdrag, waarin is bepaald dat het belang van het kind een eerste overweging dient te vormen?
41. Is de regering bereid zich ervoor in te zetten dat gezinnen met minderjarige kinderen niet naar terugkeerhubs worden overgebracht? Zo nee, waarom niet?
42. Welke specifieke waarborgen acht de regering noodzakelijk voor minderjarige kinderen die samen met hun ouders in een terugkeerhub verblijven?

Juridische basis voor terugkeerhubs

De leden van de fractie van GroenLinks-PvdA hebben vernomen dat de regering zich op het standpunt stelt dat met het akkoord een "stevige juridische basis" is gelegd voor terugkeerhubs.¹⁵

43. Kan de regering nader toelichten op welke juridische analyses deze conclusie is gebaseerd?
44. Betekent deze uitspraak dat de regering van oordeel is dat de verenigbaarheid van terugkeerhubs met het EVRM, het EU-Handvest, het Vluchtelingenverdrag en het non-refoulementbeginsel inmiddels voldoende vaststaat?
45. Welke juridische risico's of onzekerheden ziet de regering nog ten aanzien van de toepassing van terugkeerhubs?
46. Is de regering bereid alle juridische adviezen, analyses of notities waarop deze beoordeling is gebaseerd met de Kamer te delen? Zo nee, waarom niet?

Doelmatigheid van terugkeerhubs

De leden van de fractie van GroenLinks-PvdA lezen in verschillende stukken dat het lage terugkeerpercentage van circa een kwart van de uitgeprocedeerde vreemdelingen als belangrijke rechtvaardiging voor de nieuwe systematiek wordt genoemd.

47. Op basis van welke onderzoeken of impactanalyses verwacht de regering dat terugkeerhubs daadwerkelijk zullen bijdragen aan een hoger terugkeerpercentage?
48. Zijn er voorbeelden van vergelijkbare constructies buiten de Europese Unie die aantoonbaar hebben geleid tot meer daadwerkelijke terugkeer? Zo ja, welke?
49. Welke doelstellingen hanteert de regering ten aanzien van het aantal personen dat via terugkeerhubs daadwerkelijk terugkeert naar het land van herkomst?
50. Welke criteria zal de regering hanteren om vast te stellen of terugkeerhubs succesvol zijn, en op welk moment zal een evaluatie plaatsvinden?

---

¹⁵ Zie hiervoor: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2026/06/01/eu-maakt-terugkeer-van-vreemdelingen-zonder-rechtmatig-verblijf-sneller-en-effectiever>.

datum 23 juni 2026

ons kenmerk 181523

blad 7

51. Onder welke omstandigheden concludeert de regering dat terugkeerhubs onvoldoende effectief zijn en beëindiging van deelname aan dergelijke constructies aangewezen is?

Parlementaire betrokkenheid

De leden van de fractie van GroenLinks-PvdA constateren dat met het politieke akkoord een belangrijke nieuwe fase is aangebroken.

52. Is de regering bereid de Kamer voorafgaand aan eventuele politieke toezeggingen aan andere lidstaten of derde landen inzake terugkeerhubs actief te informeren en daarbij de Kamer voldoende tijd te geven zich uit te spreken alvorens toezeggingen worden gedaan?
53. Kan de regering toezeggen dat de Kamer tijdig wordt geïnformeerd over conceptafspraken, onderhandelingsmandaten of intentieverklaringen met mogelijke partnerlanden?
54. Op welke wijze wordt invulling gegeven aan de informatieafspraken die in het kader van het parlementair behandelvoorbehoud over het migratie- en asiëldossier zijn gemaakt?¹⁶

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van JA21

De leden van de fractie van **JA21** hebben de volgende vragen voor de regering.

Genoemde leden lezen in de brief van 3 juni 2026 dat er strenger kan worden opgetreden tegen vreemdelingen die niet meewerken aan hun terugkeer.¹⁷

1. Kan de regering concreet aangeven op welke manieren er strenger kan worden opgetreden?
2. Wanneer is er volgens de regering sprake van een vreemdeling die niet meewerkt aan zijn of haar terugkeer?
3. Kan de regering aangeven in hoeverre de gezinssituatie van de vreemdeling invloed heeft op het 'streng optreden', wanneer hij of zij niet meewerkt aan de terugkeer?
4. Op welke wijze gaat de regering bij het sluiten van afspraken met derde landen het risico beperken dat de rechter later oordeelt dat terugkeer naar deze landen niet mogelijk is?

De leden van de fractie van JA21 lezen dat de regering aangeeft dat een vreemdeling bij het beroep tegen een terugkeerbesluit, een verwijderingsbesluit en een inreisverbod een afzonderlijk beroep kan instellen, met daarbinnen een aanvullende afzonderlijke voorlopige voorzieningsprocedure.¹⁸

5. Kan de regering aangeven op welke wijze de beoogde versnelling van de procedures in de asielketen in de praktijk wordt gerealiseerd?
6. Kan de regering aangeven wat de verwachte doorlooptijd is, wanneer een vreemdeling beroep instelt en een voorlopige voorziening aanvraagt tegen elk van deze besluiten?

---

¹⁶ Kamerstukken I 2024/25, 36 761, E.

¹⁷ Kamerstukken I 2025/26, 36 761, M, p. 2.

¹⁸ Idem, p. 3.

datum 23 juni 2026

ons kenmerk 181523

blad 8

De leden van de fractie van JA21 lezen dat lidstaten bij het opleggen van een terugkeerbesluit zelf een vertrekperiode kunnen kiezen.¹⁹

7. Kan de regering aangeven voor welke vertrekperiode Nederland zal kiezen? Hoe verhoudt zich dit tot de gekozen vertrekperiodes door andere lidstaten?
8. Kan de regering aangeven met welke derde landen momenteel gesprekken worden gevoerd of gevorderd contact bestaat over mogelijke afspraken omtrent de terugkeerhubs?

De leden van de vaste commissie voor Immigratie en Asiel/JBZ-Raad zien uw beantwoording met belangstelling tegemoet en zij verzoeken u deze binnen **vier weken** na dagtekening van deze brief te mogen ontvangen.

Hoogachtend,

A.W.J.A. van Hattem

Voorzitter van de vaste commissie voor Immigratie en Asiel / JBZ-Raad

---

¹⁹ Idem.